

Sygn. akt IV KK 257/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **M. P.**

skazanego z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 14 lipca 2022 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 27 stycznia 2022 r., sygn. akt VII Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w O.

z dnia 18 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

M. P. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 18 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...] na karę 5 lat pozbawienia wolności za dokonanie w okresie od

września do grudnia 2019 r., w warunkach powrotu do przestępstwa oraz ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. ośmiu kradzieży z włamaniem, tj. czynów z art. 279 §1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Obrońca oskarżonego wniósł apelację od wyroku Sądu I instancji, zaskarżając go w całości i zarzucając obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a zwłaszcza art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k., 410 k.p.k., art. 424 § 1 pkt 1 i 2 i § 2 k.p.k. poprzez:

I. oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z zeznań K. B. jako zmierzającego do przedłużenia postępowania, gdy taka podstawa oddalenia dowodu nie występuje w polskim k.p.k.,

II. oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z zeznań K. B. w ogóle oraz z powodu uznania, iż okoliczności, na które świadek ma zeznawać nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia oraz są udowodnione innymi dowodami, podczas gdy okoliczności wpływające na wymiar kary są zawsze istotne i podkreślone są w art. 53 k.k.,

III. pominięcie w katalogu okoliczności mających wpływ na wymiar kary, a w szczególności łagodzących dla oskarżonego, a mianowicie: przyznania się do czynów, ustabilizowanego trybu życia prowadzonego obecnie przez oskarżonego, pojednania się z pokrzywdzonymi W. i D. P. oraz K. G., częściowego naprawienia szkody wszystkim pozostałym pokrzywdzonym, co winno również dla Sądu świadczyć o realizacji przez oskarżonego jednego z najważniejszych celów kary,

IV. nieudowodnione oraz nieuzasadnione w pisemnych motywach wyroku przypisanie oskarżonemu recydywy, jako sprawcy czynów popełnionych w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64 § 1 k.k., albowiem nastąpiło to bez wskazania wyroku, który stanowił podstawę do przyjęcia recydywy, wymiaru kary jaką odbył, okresu w jakim ją odbywał, wreszcie czynu, za który był uprzednio skazany.

Podnosząc powyższe, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy w O., wyrokiem z dnia 27 stycznia 2022 r., sygn. akt VII Ka [...] zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego

karę pozbawienia wolności złagodził do wysokości 4 lat; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Obrońca skazanego wniosła kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 433 § 1 k. p. k. w zw. z art. 440 k. p. k., którego wynikiem było także rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 64 § 1 k.k., polegające na zaniechaniu należytego skontrolowania orzeczenia Sądu I Instancji, w wyniku czego doszło do utrzymania w mocy rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zakresie skazania M. P. za czyny przypisane mu w pkt 1-8 części dyspozytywnej wyroku Sądu Rejonowego w O., sygn. akt II K [...], zakwalifikowane jako przestępstwa określone w art. 279 § 1 k.k. popełnione w warunkach recydywy specjalnej zwykłej określonej w art. 64 § 1 k. k., pomimo iż w dacie wyrokowania przez Sądy obu instancji było to rażąco niesprawiedliwe, gdyż z danych o karalności skazanego (k. 578 - 578 verte) wynika wprost, że M. P. nie był wcześniej skazany za podobne przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności, a nadto nie odbywał takiej kary w ciągu ostatnich 5 lat, wobec czego niezasadne jest przyjęcie kwalifikacji prawnej z art. 279 §1 k. k. w zw. z art. 64 § 1 k. k.,

2. rażące naruszenie prawa materialnego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 64 § 1 k. k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na bezpodstawnym przypisaniu skazanemu w podstawie skazania (art. 279 §1 k. k. w zw. z art. 64 §1 k. k.) działania w warunkach recydywy specjalnej zwykłej za każdy z czynów przypisanych skazanemu w pkt 1-8, w części dyspozytywnej wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 18 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...], podczas gdy w niniejszej sprawie, jak wynika z danych o karalności skazanego, tj. jego karty karnej (k. 578-578 verte), nie był on uprzednio skazany na karę pozbawienia wolności, a nadto brak jest informacji na temat odbycia przez skazanego co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności w ciągu ostatnich 5 lat za umyślne przestępstwo podobne, zatem brak jest warunków do przypisania skazanemu kwalifikacji prawnej z art. 279 § 1 k. k. w zw. z art. 64 § 1 k. k., co stanowi o rażącym naruszeniu art. 64 § 1 k. k. i czyni orzeczenie rażąco niesprawiedliwym, z uwagi na dalsze konsekwencje wiążące się dla skazanego ze

wskazaniem kwalifikacji prawnej przestępstw popełnionych w warunkach recydywy specjalnej zwykłej.

Wskazując na powyższe, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na wniesioną przez obrońcę kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w O. wniosła o jej uwzględnienie jako zasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, stąd jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Sąd odwoławczy dopuścił się bowiem oczywistego, a zarazem rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku uchybienia, gdyż nie dokonał korekty opisów i kwalifikacji prawnej przypisanych oskarżonemu czynów poprzez wyeliminowanie art. 64 § 1 k.k., pomimo stwierdzenia braku podstaw do przypisania M. P. działania w warunkach recydywy.

Rację ma skarżąca, że w chwili wyrokowania przez Sądy I i II instancji brak było podstaw do przyjęcia, że oskarżony popełnił przypisane mu przestępstwa w warunkach powrotu do przestępstwa, w rozumieniu art. 64 § 1 k.k. O recydywie zwykłej, zwanej też szczególną podstawową, można mówić, gdy „sprawca skazany za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności popełnia w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był już skazany.” M. P. był wprawdzie skazany za przestępstwo podobne wyrokami Sądu Rejonowego w O. z dnia 24 lutego 2017 r., sygn. akt VII K [...] i z dnia 31 lipca 2017 r., sygn. akt II K [...], którą to okoliczność pominęła w swoim wywodzie Autorka kasacji, niemniej orzeczono wówczas względem niego kary ograniczenia wolności. W toku postępowania wykonawczego w tych sprawach zarządzono wprawdzie wykonanie zastępczych kar pozbawienia wolności, jednak kary te trwały krócej niż 6 miesięcy, a poza tym kara zastępcza nie jest karą pozbawienia wolności w rozumieniu art. 64 § 1 k.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 1976 r., sygn. akt IV KRN 97/75). Należy więc zgodzić się ze skarżącą, że nie było podstaw do przypisania M. P. w wyroku Sądu

Rejonowego w O. z dnia 18 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...], działania w warunkach powrotności do przestępstwa.

Argument ten, podniesiony w ostatnim z zarzutów apelacji obrońcy, podzielił również Sąd odwoławczy, wydając zaskarżone orzeczenie. Z nie do końca zrozumiałych względów nie dokonał jednak korekty błędnej kwalifikacji prawnej przypisanych oskarżonemu czynów, jak również nie zmienił ich opisów. Uchybienie to wywarło istotny wpływ na treść przedmiotowego wyroku, albowiem powrotność do przestępstwa stanowi okoliczność braną pod uwagę przy wymiarze kary, a ponadto ustawodawca przewiduje możliwość wymierzenia sprawcy działającemu w warunkach art. 64 § 1 k.k. kary przewidzianej za przestępstwo w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę i ogranicza mu możliwość uzyskania warunkowego przedterminowego zwolnienia z reszty kary. „Wadliwe przypisanie takiej recydywy stanowi rażące naruszenie prawa materialnego i co do zasady ma oczywiście istotny wpływ na treść wyroku, w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2021 r., IV KK 177/21). Stąd też konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W ponownym postępowaniu Sąd Okręgowy, mając na względzie powyższe uwagi, dokona korekty kwalifikacji prawnej przypisanych skazanemu czynów i rozważy wpływ tej zmiany na wysokość wymierzonej mu kary.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.